

кез воно писал и научовав, же за Україну тиж може сканці, може українську державу може утверджи лом жолардя — гетьманство, у потріб би ще граждане джелеки як по тим, котрій партії привадаю, аль по тим, що робя як яко, то здичи по масах, котрі наставаю природно, як на прикладі иллеси земледільців, роботніків, тарговців и т. д. Іо республіка лем губи народів и держави цо нам доказув и найповна история еспанської республіки, а доказую и сама Французька.

Дзеци треба учыц.

Характер дзецік завинш медан итогік и од оноклюсах, штред яких ще юно народзело, од которых воно нащадзіло добры, або али прихвати и котрі маю на другі час вінків на дзеціко. И баш одвесно од того, чи тут вінків добри, чи злі, можебудь добре або зле виховані дзечіох. У першім случаю воно будзе погубене на цали свій живот. Але юне ще видам, які няг таких родітельох, котрі бы спели аль виховаві своє дасци. Вони бы сказали, да тут дзеціко, котре вони уча і провадзіо по тей першівній дражки живота, вихова ѹе новайкрасіше и да привеше по пайвецій хасну и слави свій фамізії, Церкви и народу. Але кажды зна добре, як то чэйко виховаві своє дзечіко, кельто то хіба попальніме у виховані, — хіби, котрі ще кельвораз возвійті вінківну на нас самих и на наших дзечіох. Во виховані — то вешчана, якій ще треба первое научыц.

Приклад.

Ішако до дзечіко вядзи, кажде слово, котре воно чус — шыцікого тата ўзанісув ще у його душі. И то ма бара велькі вінків на цали його живот. Зато од того, як родители научовали свій дзечіко — звінши, чи тут дзечіко ма добру або алу долю. Но в прикладу родітельох, а ўх бешеди, а ўх поступована — постава первая наука дзечіком, перша школа.

Жыл кедыкі брати чловек, котрі бара любез свійго сина. Але оцец патрся лем на цело свійго сина; душу цалком занедбав.

Цо пише бачи Дюра?

Бачика Дюру віше данка брига трапі. — О величій Ноці — О кирблю — О квохах и малому цуцлашові.

Христос Воскрес!
Паш Редактор!

Уж даскелько ноші не можем спац. Віше ровно штуцирам чи би ще не окануць того пирка. Баба ми гвари: „Ми, гвари, стари...” (ту зінаже не шумне понедза та сом з пальцем поснерал, як то в таке замаагране) наінде сце сдулк. Оканьце ще уж того писання, хто ще ще од пірка спомог!“ Та кед сом приступдянал тут даскелько бабко слова константинал сом, же дасішка тута моя маложенка ма право.

До ще не спомог, инде як та, але вежмеже, як ви напіншіце же церкву з турію обрадена ту парохії, а вони напінтаю же та бачи Дюра написал, же парохия обрадення зостураю та церкви. Чловек их іресци, а вони — гвари. — Так няя, та крашне за Нельку. Ноці написал, же жадам хлопом віна — але покус..., а воні відіндице по зробили. Напінтали, же сом писал пай з віном напінваю жени. Но та веци яків і писані писац, яків Руснаци не знаю по руски писац и читан. Но але ти нам уж у крева, же ми нолімс о логіким логіпс знаю як о своїм. Та спел би сом ще наці окануць такого поучования, чо инспак чагаю, а зінаже уж и пре то, же одкеди сом почал научонац, та людзе и лем же постали добри, але инде туту доброзу и превернігли.

Правда, оцец робя на сіна и у тей роботи ще осталася, пришировав склони исуніні жліток, але ще осталася ще за любов и поштовані та себе. Кед оцец ослабнул и не могол давлі робіц, недобри син забул, кельто то зірвав и сілкі піцці поштовець за ныто — не повісовав го, давал му горючо ест и начеста го да шпи у куце на рендох. На остатку оцец умар, а син вінцел речік на шмече, да аль шайду ще остане по оцюни. Осета то його мали син, якіл туті речік и пріпосол их пазац во хіжи.

Нак зношувши туті речік по лідови?
— сказац ішо оцец.

— Е — гвари хлапец, — а за чым я тебе посцелім, док ти ти отаревіш?

Зос „Просвіти“

За ученільчих членох ступелі: Шові Йозеф, Р. Керестур 100 д.; Німко Йозеф, 100 д.; Шкіско Янко, 100 д.

За роцінного члена ступелі: Руске Просвітівські дружтво, Конкурс.

Даровали на Руску Друкарню: Р. Керестур, Михала Орос, 50 д.; Джуткар Габор, 987, 50 д.

Нови предплатник, Ковач Якім, Лабудніца за 1937 и 1938 р. 80 д.

Цо вас болі?

Часто прихода на чоловека віше-баки хороти, часово слабости, як поведаме, болі глаши, жалудка, колькі у боку и т. д. Да ще може остраяніць туті болі, треба ковечно найтих причину. На приклад глаша може боліць медан икшім од зубок и од жалудка. И тоги би ви по робели, які пратки не хасновали, звогод есть причина, віше ще буде болі віраці. Аж кед ви вілічице жалудок, або зуб, веци і глава престане боліць.

Зато ми ту наведземе, а туті причині може ще боліць, а ви подумайце, які у вас у котрим случаю причини дзякіго болю и старайце ще остраниць ю.

Будлі скорей, та вірча на міс, же, гвари, не ініще туті, або тенто, бо ви залітреліміс як зайца. А тераз ми вінчли на верх глави, же кай лем шыцко вінчим, а по придае.

Не знам чи познаце того малого що ю велько таргус, та тот зінаже, иже и у сну ма ю да міра. [Ішакім зінаже, же ми вінчнул на грибі, а віше ровно бік по лісей главі и кричи. Пишце бачи Дюра, тута и тута, и тута и тута... и паучуніце віс. — Та зінаже лем іншіце, як якішкі тварелі, же вісні не віпрос, бо да ми вінчнул на гарк дзякі метерові дудавль, та бік баба вінчла рано у посцелі место бачника Дюра — потач.

Та не лем воні, але інше и дасіци ми не даю міра. Издем глянто до ліму на даралов, чи там круш за курчата, а пред сіні капурукі стой такі лас полдруга рокі хлапчик. Цупля у зубах, а руки заложел на — храбст. На ліму му крашна може познайди, чо вінчел, в туту цупчу себе сідан, як я з ініку.

Кед сом прішоць біжей, а воні паскулік вінчла цущу з устох, так віране як я пінку, та гвари:

„Ізо ю бачи Дюра? Кеди зе на нас дзечіи підліс сол до ковінкох?“

Веріце на веріце, я зініл кадав и крашна сом інше прещігніз: Во имя Ома и Сына..., та то уж и така челядь буде же на дріжке свірац?

Но, але кед сом прішоць дому, и добре приступдянал, та ми дзечіока вінчла, же тог цупляць мя справо. Требало бік познайку и за

Глава.

Міаок віда не болі, болі лем мозгова блаза и теди, кед ще кревоносни жили з дзялкай причини нужа и крек слабіше доходы; або кед ще кревоносни жили з дзялкай причини роашнік и преселю крекі доходы хо мозгу. Причини болю глави може буц: дзуге зінажене у хіжи без швінкого воздуху, дзуга разумова робота, на пр. читані, рахсанік, лужане; погубені зуби, іонскія мандульніх у гарла, — оберакі хороти: шарлах, гута, тифус, інфільтракі хорота, грипа. — а ісці: хорота по-крутох, авінінне яцюк, зінаж хіба очік (корч у очіх мінінік) слабі окуляри я ізне: алкосол, курепе, підсінняк іон, одзінікі робіц, занадзе або вягагіл дзякі хорота уха, поса, чола, вітавірізене, катар жалудка и чэрвях, пресмалі креки и кервінізесці. (Інтересно же первозніх людях болі глава теди, кед ще добре вінчік, а кед ще не вінчік, від ях не болі!) Дзечіох пайчастайше болі глава од науки. Даючо болі глава, кед ще жокія на гайзібану, автобусу, або хочу, — даючо кед іншідзе або стой, або ляюк, або кед ще пазаці у дзялкім ісцівідним положенію, — даючо лябліві адзінніца, од гайву, наглій бркін або и ад велькай родосці (оц такога ще балю из бойке!)

Інде ѡт велько іншіакіх причиніх болю глави, але уж дасіци віх та ёт може познайдзе, од чого виас кеді болі глава. А кед пінайдзе, же ѿ чого, кед із хаснайце вірачі, але піддалюціе туту причину и глава сама престане боліць. Кед осетине, же виас іліча часто болі и то пряміно, поведаме, кажды дзень раші або вечар, а тах ще чуаце як да сце зірвали, веци ізне до дохтора, бо ту причиніна лем дзякі кіріта хорота и дохтор та дріза о шпінкі и напінше, які треба лік. Муфтірайце часто хіжу, відаце праціліо и умерено, старайце ще да які жалудок будзе кажды дзень у житі час працы, рабленіе рыно лібо вечар. — бо занадзёбіе тога ѿчасто причині болю глави и у здоравіх людзах.

(Далей будзе.)

дзечіи. Ни панів огляніце у новінікіх, же ѿ бачи Дюра сціл и за дзечіи пініцац окрэзі пінікікі а з обрацікамі. лем цай ми пакове мадістрове, и и дасіца однініу, чи купі тута пінікікі и чи буцу читай? Най лем запішці на конверту: Бачи Дюра з Керестур, та якімо уж прияде. А же дахто сце у Керестуре пініцац, пай лем однініе до зрукарні, та я уж пойдзем по ныго.

А тераз памі нам ѿ такі пініцац. Гварим нам, веї акімам дарку, кед ішакік крізі голкую и наспак робя: Я гварея вільце пініка — яле покус, а вонік не пінік але пойдзем з нім; Я тварел: дзечіи пай меркую, же би ти пінікікі не помухтели, а вонік віппло же стари помухтели; Я пінікал же пай ківасія, то віст жепігірасташі жахні зязнікі и зіцікі в воні пінічили махап з рукамі. Та хіба та!

Уж ба сом ані зімал по пініцац лем пініто, же би требаю пініцац дасіца з Керестурскім кірблю. — Гвара людзе, а так дзечіка и у календару замісано, же керестурскі кірбай славікі. Но, а ірене керестурскі кірбай славікі, то може іхто ані вінчік та ба соч могіця ѿ тим пар слова пініцац. Дахто дума же керестурскі кірбай славікі прето, же віст на пім ведаю пінікікі гембалкі чікілімбачкі, чи пініка. Дахто дума же керестурскі кірбай славікі по госцікі, чо ѿ не вінчраю як трэци дзечія, як то дзечіка и прітковедку зложасі. Дахто ван дума, же пра керестурскі шанато и фаліповскі гной. А я це дзечік думал, же не то, але пра його подобное зос — брусолі-

Руски Керестур.

Два красни статуи (капи) Ісуса Христа и Богородици жетер чински до Водиц купели Штефак Невади и Іоанн Гербут. Мати Божа нај им викотли велико благослови Божого.

Винчаня. 17. мая винчани Джулджар Яким син Петра и Виславски Ани зас Надьлука Ирину, дзвинку Ферка и Медешк Гані; 16. мая: Будински Владо син Моїсея и Надія Юлія зас Всичельовски Максену, дзвинку ікона Андрия и Гарди Ани. 20. мая: Сабадаш Яким син Інка (нашого бирока) и Рамат Юлія зас Будински Ирину дзвинку Джори (кононара) и Шовиц Марі.

Представа у Народник Доме. На Кирбай вечар будае у Нар. Доме представа „В грехах и в синих“. Павдааме ше, же гости тогу красну представу у великом числу нашия, бо зона то писце и заслужує.

Інсекты проци (гута) доставлю у нас пилики дзенци од 2 до 10 роки. Зес так буда дзенци зачунави од той ческей и олеснай хороти, од котрой уж веся дзенци помарзли. Ты бара спасоносна лік, дзялаша беззапято. Кажде дзенци достае по три інсекти, а ёс коло 1200 дзенци, так же ше наш доктор ма при чим вноїц.

Петровци.

„Ой, не ходи, Грицю“, з врема од 5 чыни зас шопивальюм, була давана на перши и други дзенци Велькай Ноці у Проспектнім Дому, кінцевана од цыплетапскай секціі нашей „Просвіти“. Такой ше мунік сломнуць велькіх жертвовані сакіх цыплетантох, котры указавали велькую сдерпелівосьць прэз пачи час вежбакі. Було ту и так мінія чечкосци, але ше мунік вжаць норові младенцы до обжора и шинко пребачиць.

Мам. Баби, тоги по-були у Брусліму гваря, же чловек мунік цуга путовац, кед сце до Брусліму дойсп. Но та я думай, же то и Керестур на велико запостал од Брусліму, бо и доўнго треба мало иш так цуга путовац. Сцу на прыходзе брата Стампи присп на кирбай до Керестура, та из Стампу ик Кулу путь 3 годзіни, я од Кулі да Керестура дзенеди и ёден дзенец и то -- апостолски.

А гераз вам пане не кам по писац ишце то, же кед би було бешеди о курчатох, же мої бабы клюка винедзела дзеветанц курчат и ёден напорсток. Та о той юнкі рэку. А кед спіце знац, что ёй буд, як ис гваря, родитель, та пам и то новем. Ей, ли мац, була пама, а когут бул сунеслов, та к здзіба нальго, але ато так добре кітэз из вайкох, як ёй и покойна яц. Мац за то покойна, бо була фрасэркінка, ча не ходзела до сунеда касп. Та я тоги не пре то, же в такіе начине, пікшем, але рэку, треба писац, чо людзох няглесісіра, як по-и познаце писаці о том, што ше у Керестуре винчал...

По та гераз поздравляем юнціх и вас пане Редакторе и пстаные в Богом.

Писаце писмо у Керестуре в індулью Мірконосіцах, а висла го

бачи Джора в Керестуре.

Посылайце заостату

предплату!

— Даекотры дзясталкі першыя раза заступели, але удавали весяк як туты, хоты бавеси уже други разы... Так на першым месце Іела Рац на адміністрацію гарадзішкіх вікендаў свою ролю; потым Владо Барка так істо, Наталія Куралі, Югас Галя, Юла Іван, Марія Більчы, Серафіна и Марія Рускаў як даўчыта. Шкіці одбашели добре ролі. Окреме краіно напомінуць ролю Ірины Гарбічавіч Марусі (ізвара криви за шопиваніе) Евгена Колоды як Хомы, Влады Гардзі Вереша як Гриза, котры першыя раза заступелі у веяшчай ролі, але ю лініядой бара добре. Надалей бавеси: Джора Турніцкі (ік Охрим), Владо Сопка, Владо Кішельть і Іоанн Барка як лялечкі.

Костюмы (шматы) буда оригиналік, а кулиси ковы — специальнік — леся нарисані, па функционавалі (пре яку причину?) Представу вядзел Югас Петро, а быву ушорел як Олеар Якім, учитель. Саме бавеса було на дастойнейшыя вісінні на задовольства шицкіх. Публікі було весяко на першія и на другія вечар. Спояннаме ёден жалосны случай, же быва маєтнайша особа глядзела място за 2.50. Дзінари зас мотыком, як: „досці Вам то, Вы то и тае понтоце“, як да на аня, же приході за представі изле на проспітні ціль.

На Дзяўрі змея зішла шыенц жита на Вуковарске. Хвіла була красна так же іншы віщык людзяк чо були у першых. За шор у працэсі можеме повесці ёне буда — „у ігор“ по-нашо жыні ўіда — не любя шор, шонкай пайволя ішц по 10—20 да не можу наприменіці! Правда тоги тегіл не буда, але якознік які буда ченкко слухаць редателях. Весяк скорей кед ше віско наявід до церкви аще сцекалі дому място да ёш сперцеля ишце тоги два мінуги. Тераз тоги не буда ту и там кел дзядзіца панала (Шорих и Доля — пісцівайшы!)

Винчаня. На Томову недзелю вінчані шаставіл дудаіз і Ирина Кетелені, а надалей ёне буда Владо Гардзі Вереш і Марія Кетелені, Нікола Гіча і Сеня Рысай — вінчані буда юбры членік „Просвіти“, па по-шыну и од тог раза лаубц на „Просвіту“. Тро,

Дай Боже длugo жиц!

Ненка людзя вінч ератыс жыю. Мачо сестра швеце спорозных людзяк. Сеста даскелью Арабах, Болгарах и Сербах, а моягебуц, же ше и у других народох кайду по два тро стерпіні старши. Дзенци було цело людзяк, чо ёні весяк як сто рокі. Наівсцей таких было у старыніх народох (у Жыдох Авраам и Ноі) грэцкі мудерцы (філософы) и восткі жили цягну Талес, Созон и Софіктэ жили позад сто рокі. Еліякінід жил 154 рокі. Талійскі маскар Тиціан дожыа до сто рокіх (умар 1576, року). Альбініс Том Парк жил 132 (умар 1035, р.) Прэт ванам азглійским судом булк інверсам саен рыбар и йоно двоме синове. Оцен мал 169 рокі, а скінове 102 и 100 рокі. Року 1526 умэр у ёднім французкім варозыку паконец, котры мал 125 рокі. Вон бы парох у тым варозыку рэвно сто рокі, од 1426 да до 1526, року.

Окрем мучердох и пынажнікіх, вайдауніце жили владаре. Намо Украінски каняеце тиж прэжнікі гібікі вік (Возодзімір Вензакі, Ярослав Мудры, Ярослав Осмомисл дожыа скоро кожкі по 90 рокіх). У Львове умераў у марту 1034, р. Украінка Ала Бялагіца, хотра мала 105 рокі.

В ліце 1034, р. умер 140 рочыні Турок Зоро Ага. По його шмерні преішвешчані ше, же вен мал три локруткі и можебуц же лято жыц так дзягую.

Всіх чловеків давашніх вельбораў од тога да вон рабі. На пр. провінтар и доктор жыю

длужай од учителя; земледзел живе дзуней як фабрічнік рабочык. Але дзяуги жывоці веяло авкіні и од тога, че чловек живе правіло и трымбо и без вінілівых брылоў, чи у недостатках и зес налогамі уштред вінілівых жытогіх паческох.

Нам такікім, дай Боже длуги вік презніц, да не дочекам лягкіх часох за наш народ!

ГАЗДОВСТВО

КЕДИ ТРЕБА ПОЛІВАЦ РОШЛІННІ У ВАГРАДІ?

З яри, чокая ишце ис пелька торутава запінне заівіац рано як вечар. Але кед починаю горучані, а то од початку зіва даўбі. по-лівак трэба вічар. То пра то, же на яр жем не ціла, а кед би не польвалі вічар, тэле бы пе жем ишце баржей их падзеял.

Залівак трэба выле з воду котра стала на слункку. Досці, кед вода престоці од раци до вечара. Наўлапіе, кед може, заівіац зес дзінджовіу. Од студніўскай воді зішаца вода з ярку, лябо каналу. — У студніўскай воді потолько так яланого оксигену, котры бара по-требни рошліні.

Кед вак ше похоры дасцен фазац статку такой го іздзельце от заравіх тэх му не поможе да по-скорей прехори, то исто важкі и за шынину.

ВІХАСНУЙЦЕ КОПРИВУ.

Коправа то першая жэлезні цюнія не дам за качыт, але и за статук, особено за крэці. А вест ёшт досці вішадзікі полот пронік. Вацгерад вона кайдаўца, бо ма наўвейці скоку. Копріва ўбіце ляшца за кірмеш: ик брэліні. Лім пече. Але кед пе ѿ поражке зес сламу и шечку веяц на пече. Тэди ке канды крана скаже пас, які за ёнікі, начата и суціца трэба ю ишце и зашарыц. Особено добра давані крэві копріву при дасці. Вона подзюні заіві друса образ. А кіарху вет по-жывоюць, бо о два тижні вірошина кова.

Бурза

Жыто 173—179 д.; Кукурица Бачка и срэмска 93—96 д.; Яреч бачкі и срэмска 125—137 д.; Овес 102—105 д.; Мука 00 253—265 д.; Мука ч. 2 235—245 д.; Мука ч. 6 185—195 д.; Кроміл 100—105 д.; Пасуля 260—265 дніс.; Отрубі 85—90 д.

ЯК ВНА ШМЕРІЦ ВАФРАНТОВАЦ

Шмере позніясціана, але шынак эса лакеди болядо азфрантована. Гэто чадавіко погінуў у Амерыкі ёден пан. Старык бул по тым, че пе выратавал зес дзвох пачаснікіх морскіх катастрофах які пішт памета, то яст зес катастрофа „Тігачіка“ и „Лузітанія“. И тот чловек ўзрага жарбо не проліз — задаўші пе у потоку 30 центіметраў сібокім. Преходзіці праз поток, якожкі пе пошлісці, відерся пе до камезія, та пе замірчыц и спадніці до тэары. Дзю людзя вінчанія на помоч, вон пе ўж падніміц.

Так исто горкі зафрантовалац себе думіне и зес відмінніків і славянізмінніх інженіераў із французскіх электротехнікамі. Акробат узіміў вішлікі кумшты, од котрих пайшашыні буда тот, які його вішерельювалі зес дзеда. Вон прэзідэнц даскелью сто метра, спыніў на ўглы на жем і ён му не па-стало. Але погінуў вон та, же в інші спадніца з пісцій — 40 центіметраў вышыні.

